

Täysistunto

Torstai 19.4.2018 klo 16.01—20.42

2.1. Suullinen kysymys nuorten työttömien määräaikaisista työsopimuksista (Antti Lindtman sd)

Suullinen kysymys SKT 50/2018 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Edustaja Lindtman.

Keskustelu

16.02 Antti Lindtman sd: Arvoisa puhemies! Nuoret edustavat Suomen tulevaisuutta, ja meidän päättäjien tärkeä tehtävä on rakentaa nuorille, tuleville sukupolville, parempaa Suomea ja lainsäädäntöä kuin mitä itse olemme aikanaan saaneet. Nuorten usko parempaan tulevaisuuteen vaikuttaa siihen, uskaltavatko he rakentaa elämänsä tai vaikkapa perustaa perhettä.

Viime viikolla hallitus ilmoitti täysin yllättäen, että se räätälöi nuorille työttömille muita heikommia työehtoja. Jatkossa yli kolme kuukautta työttömänä olleen nuoren voi vapaasti palkata perusteettomaan pätkätyösopimukseen. Nuoret ovat syvästi pettyneitä tähän hallituksen päätökseen. Moni kysyy, minkä ihmeen takia hallitus käy viime töikseen juuri nuorten työntekijöiden kimppuun. Lisäksi tämä päätös on syrjivä. Jo nyt liian monelle nuorelle pätkätyöt tarkoittavat pätkätoiveita, pätkähaaveita ja pätkäelämää. Ministeri Lindström, [Puhemies koputtaa] miksi nuorten pitää tehdä töitä muita heikommilla työehtoilla?

16.04 Työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Yhtä hyvin voitaisiin kysyä, miksi pitkäaikaistyöttömille räätälöidään erilaisia työsopimuksia. [Hälinää] Edellytykset tehdä määräaikainen sopimus nuoren kanssa vastaisivat voimassa olevan työsopimuslain 1 luvun 3 a §:ssä säädettyjä edellytyksiä poiketa perustelun syyn vaatimuksista tehtäessä määräaikainen sopimus pitkäaikaistyöttömän kanssa. Eli tämä on se lähtökohta. Kysymys olisi tässä tapauksessa työllisyyspoliittisesta toimesta, jonka työsyntäjädirektiivi sallisi ja kansallinen yhdenvertaisuussäntely sallisi. Eli totta kai täytyy katsoa, että näin tapahtuu. Tällä säännösmuutoksella me pyrimme vaikuttamaan työnantajan työllistämiskynnystä alentavasti. Se on tässä takana.

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan.

16.05 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä on nyt kysymys siitä, että te asetatte nuoret eriarvoiseen asemaan. Sitä paitsi eihän se, että pysyvän työsuhteen sijaan samaa työtä tekemään palkataan vakityöntekijän sijaan määräaikainen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2018 vp

työntekijä, luo yhtään uutta työpaikkaa vaan muuttaa vakiduunin pätkätyösuhteeksi. Esimerkiksi kaikkien Suomen nuorisjärjestöjen kattojärjestö Allianssin puheenjohtaja on todennut, että on todella vaikea nähdä, miten muutos edistäisi mitään muuta kuin nuorten kokemaa epävarmuutta työmarkkinoilla.

Ministeri Lindström, te olette varmaan tietoinen, että itse asiassa nämä molemmat, perusteettomat pätkätyöt ja myöskin tämä irtisanomissuojan heikentäminen, iskevät aloihin, joilla työskentelee paljon nuoria ja naisia, ja erityisesti nuoria naisia — siis heitä, joiden asema työmarkkinoilla on jo ennestään heikompi ja joiden asemaa te olette olleet haluttomia korjaamaan esimerkiksi perhevapaaudistuksella. Arvoisa ministeri, te ette vastannut kysymykseen. Kysyn teiltä nyt uudelleen: miksi juuri nuorten pitää tehdä töitä muita heikommilla työehdoilla?

16.06 Työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Meillä työllisyys kasvaa jokaisessa ryhmässä paitsi 25—34-vuotiaissa. Siellä työllisyysaste ei kasva. Tähän ryhmään on haluttu nyt sitten kohdentaa tällaisia toimenpiteitä, [Välihuutoja sosiaalidemokraattien ryhmästä] jotta tämä työllistämiskynnys laskisi ja jotta ne ihmiset pääsisivät sinne työelämään kiinni. Se tässä on takana, ei mikään kyykyttäminen, vaan se, että ihminen saa töitä. Se on paljon parempaa kuin se, että hän ei saa töitä — eikö niin, edustaja Lindtman?

16.06 Tarja Filatov sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pätkätyöt synnyttävät hetken moraalia. Sille me emme voi mitään, että se ei sitouta ihmistä. Me tiedämme, että meillä on töitä, jotka perustellusti pitää tehdä määräaikaistena. Me tiedämme, että meillä on töitä, joissa perustellusti työaika vaihtelee. Mutta se, että me luomme työmarkkinat, joilla työnantajalla ei ole työstä lähteviä perusteita siihen, että työ silputaan, synnyttää hetken moraalia. Se ei synnytä työhön sitoutumista. Ja jos katsomme vaikka niitä kansainvälisiä tutkimuksia, missä on arvioitu määräaikaisten työsuhteiden työllistävyyttä, niin ensin syntyy piikki, sen jälkeen huomataan, että tosiasiallisesti tuo piikki on ollut ainoastaan sitä, että vakituisia työsuhteita on muuttunut määräaikaisteksi. Esimerkiksi Espanja taistelee tällä hetkellä täysillä sitä vastaan, että liian monet määräaikaistiset työsuhteet syövät siellä tuottavuutta. Tässä syödään tuottavuutta ja tässä syrjitään nuoria.

Mitä mieltä te olette, pääministeri, siitä, voidaanko nuorille luoda selvästi heikompi työmarkkina-asema?

16.08 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Nuorisotyöttömyys on vakava ongelma. Meillä on yli 20 prosenttia nuorisotyöttömyyttä, ja vaikka ottaisimme sieltä armeijassa opiskelevat pois, niin se on selkeästi korkeampi kuin muissa väestöryhmissä. Tämä toimi on täsmätoimi siihen, että silloin kun ollaan valintatilanteessa, valittaisiin nuori. Koetetaan ohjata työnantajien käyttäytymistä siihen, että nuori valittaisiin antamaan näyttö sinne työpaikalle, ja kun nuori pääsee antamaan näyttönsä, niin on varma asia, että työnantajan etuna ei ole se, että nuorelle tehtäisiin sen jälkeen lyhyt työsopimus, vaan se muuttuu pitkäaikaiseksi sopimukseksi.

Tämän toimen tarkoituksena on nuorten työllisyystilanteen helpottaminen.

16.09 Työministeri Jari Lindström (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ehkä nyt avaan sitä, mitä tässä ollaan suunnittelemassa, vielä tarkemmin. Eli tosiaan, alle

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2018 vp

30-vuotiaan, vähintään 3 kuukautta työttömänä olleen kanssa saataisiin tehdä määräaikainen sopimus ilman perusteltua syytä. Tässä hankkeessa joudutaan ottamaan kantaa oikeutukseen kohdella eri-ikäisiä työntekijöitä eri tavoin, niin kuin täällä on noussut esille. Me joudumme katsomaan tämän työsyRJintädirektiivin, jonka mainitsin. Yhdenvertaisuuslain mukaan ikään perustuva eri asemaan asettaminen on mahdollista ainoastaan siinä tapauksessa, kun sille on työllisyys- ja työmarkkinapoliittiset perusteet — sieltä me haemme perusteet — ja kun tavoite on hyväksyttävä sekä käytetty toimenpide on oikeasuhtainen tavoiteltuun päämäärään nähden. Näitä kaikkia me joudumme puntaroimaan. Tämä valmistelu on käynnistetty selvittämällä työsyRJintädirektiivin ja määräaikaisia työsuhteita koskevan direktiivin asettamat reunaehdot ja direktiiveistä annettujen EUT:n ratkaisujen sisältö, perustuslaki, yhdenvertaisuuslaki ja muiden maiden lainsäädäntö.

16.10 Antti Rinne sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämän hallituksen politiikka suhteessa palkansaajiin, työllisiin ja työttömiin ihmisiin, on ollut todella kovaa: ensin pakkolait, joilla te halusitte heikentää kaikkien ihmisten työehtoja, sitten työttömyysturvan isot leikkaukset, lomarahaleikkaukset kiky-sopimuksen yhteydessä, ja sitten vielä aktiivimallin yhteydessä työttömien työntekijöitten työsuhteturvan heikennys täysin keppimallilla. Kaikki luulivat, että tämä on nyt ohi, mutta sitten tuli uusi aika. Te toitte esille, että nyt pitää heikentää työttömyysturvaa, tehdä perusteetta määräaikaisia työsuopimuksia nuorille ihmisille ja 20 ihmisen työpaikoilla työsuhteturvaa heikentää irtisanomisperusteita heikentämällä. Miksi, pääministeri Sipilä, teidän hallituksenne haluaa heikentää työmarkkinoitten ilmapiiriä, luoda lisää jännitettä ja sotkea työmarkkinoita?

16.11 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kaiken tämän pitkän listan toimia, mitä hallitus on tehnyt työllisyyden eteen, takana on se, että ei kävisi niin kuin viime kaudella, että tulee 100 000 työtöntä lisää. Nyt lähes 90 000 ihmistä on saanut töitä, yli 36 000 pitkäaikaistyötöntä on vähemmän, ja nyt me haluamme tehdä toimia, joilla saamme tämän saman kehityksen kohdennettua nuoriin työnhakijoihin, ja se on äärimmäisen tärkeää myöskin nuorten syRJäytymiskehityksen kannalta ja myöskin sen näkymän kannalta, mikä nuorilla on opiskella, että he pääsevät työelämään ja että on toivoa siitä paremmasta tulevaisuudesta. Nämä toimet tähtäävät siihen, että nuorten työmarkkina-asema paranee.

16.12 Antti Rinne sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On hienoa, että teillä on myötätuulta nyt maailmantaloudessa ja Euroopan keskuspankin rahoituksen myötä ja ollaan saatu talous kasvamaan ja työllisyys parantumaan. Se on todella hienoa, ja olen todella tyytyväinen siitä. Mutta, pääministeri Sipilä, kysymys kuului ministeri Lindströmille äsken: Miksi te kohdistatte toimenpiteitä nuoriin ihmisiin, heikennätte heidän työehtojaan ja työsuhteturvaansa? Miksi te haluatte jakaa työmarkkinoita kahtia, haluatte synnyttää niitä ihmisiä, joilla on heikko työsuhteturva, ja niitä, joilla ei ole heikko työsuhteturva? Miksi te haluatte toimia tällä tavalla?

16.12 Pääministeri Juha Sipilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jo vastasin tähän, että sen takia, että nuorten työttömyys pienenesi samalla lailla kuin olemme onnistuneet pienentämään muitten väestöryhmien, muitten ikäluokkien työttömyyttä. Ja niin kuin työministeri Lindström tuossa hyvin kuvasi, tämä koskee niitä nuoria, jotka ovat olleet vä-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 38/2018 vp

hintään kolme kuukautta työttömänä, ja sen jälkeen tämä helpottaa heidän työllistämiskyn-
nystään, ja sitä kautta nuorten työttömyys vähenee. Tämä on tämän toimen tarkoituksena.

Kysymyksen käsittely päättyi.